

Kemikaaliviisas siivous / tarkastuslista

Altistumme päivittäisessä arjessamme suurelle määrälle kemikaaleja erilaisten pintojen, esineiden, pakkauksien ja ravinnon, sekä huonepölyn ja hengitysilman kautta. Kemikaaliviisas siivous-tarkastuslista auttaa selvittämään, millä tasolla työympäristösi arkisen haitallisten kemikaalien altistuksen riskit ovat sekä miten kemikaalikuormaa voidaan pienentää.

Jokaisessa työkalun kysymyksessä on vastausvaihtoehto 'En tiedä'. Jos mahdollista, pyri kuitenkin selvittämään kysymyksessä kysyttävä asia työympäristössäsi, ja vastaa siihen rastittamalla parhaiten kuvaava vaihtoehto. Näin saatte paremman käsityksen työympäristön kemikaaliriskeistä.

Pesu- ja puhdistusaineet	Lähes aina	Harvoin	Ei koskaan	En tiedä
1. Onko tekstiilien pesuun käytettävissä pesuaineissa ympäristömerkki? (Luokan I luotettava ympäristömerkki, kuten Joutsenmerkki tai EU-kukka)				
2. Onko käytössä olevissa kone- tai käsitiskiaineissa ympäristömerkki? (Luokan I luotettava ympäristömerkki, kuten Joutsenmerkki tai EU-kukka)				
3. Käytetäänkö työympäristössä muiden tilojen puhdistamiseen puhdistusaineita, joissa on ympäristömerkki? (Luokan I luotettava ympäristömerkki, kuten Joutsenmerkki tai EU-kukka)				
Palaute (1 & 3)	Puhdistusaineet voivat sisältää voimakkaita kemikaaleja, joille altistuminen voi aiheuttaa esimerkiksi ihon ja hengitysteiden ärsytystä. Suosi tuotteita, joissa on EU:n tyyppin I ympäristömerkki, koska niiden kriteereissä on huomioitu haitallisten kemikaalien vähentäminen. Lisäksi erilaisten puhdistusaineiden kemikaalisisällölle on tiukat vaatimukset.			

Muu siivous 1/2	Kyllä	Ei	En tiedä
4. Käytetäänkö siivoamisessa kertakäyttöisiä vinyylistä eli PVC:stä valmistettuja hanskoja?			
Palaute	PVC-muovissa on runsaasti muovinpehmentimiä, kuten ftalaatteja ja se voi sisältää suuria pitoisuuksia muita haitallisia muovien lisäaineita. Kun mahdollista, suosi muusta kuin PVC:stä valmistettuja suojakäsineitä. Huomioi, että PVC-materiaalista valmistettujen käsineiden käyttö voi usein olla parempi vaihtoehto kuin se, että suojakäsineitä ei käytetä ollenkaan (esim. kun käsitellään voimakkaita puhdistusaineita)		
5. Käytetäänkö työpaikalla ilmanraikastimia?			
Palaute	Ilmanraikastimet sisältävät hajusteita ja muita kemikaaleja, jotka voivat esimerkiksi ärsyttää hengitysteitä ja silmiä sekä allergisoida. Ne eivät ratkaise mahdollisia sisäilmaongelmia, vaan voivat tilapäisesti pahentaa sisäilman laatua. Ilmanraikastimien käyttöä on hyvä rajoittaa.		

Muu siivous 2/2		Päivittäin	Viikottain	Muutaman kerran kuukaudessa	En tiedä
6. Kuinka usein työpaikalla imuroidaan ja pyyhitään pölyt?					
Palaute	Huonepölyyn voi kertyä esineistä, materiaaleista ja muista tuotteista peräisin olevia haitallisia kemikaaleja, jotka voivat hengitysteitse kulkeutua elimistöön. On tärkeää huolehtia, että työpaikalla imuroidaan ja pyyhkitään pölyt mahdollisimman usein (joko työntekijöiden tai ulkoisen toimijan puolesta).				

Miettikää kolme konkreettista tekoa, jotka voisitte tehdä vuoden sisällä, jotta pääsisitte lähemmäs kemikaaliviisaampaa arkea.

Yleisiä vinkkejä kemikaaliviisaampaan siivoamiseen:

- Suosi ympäristömerkittyjä puhdistusaineita ja tiskiaineita.** Luotettavilla tyypin I ympäristömerkeillä, kuten Joutsenmerkillä ja EU-kukalla, on tiukat kriteerit tuotteiden kemikaalisisällölle.
- Käytä kaikkia puhdistusaineita vain tarpeeseen ja noudata tuotteen käyttöohjetta.** Ylimääräinen annostelu ei paranna puhdistuksen tai pesun tulosta, mutta voi sen sijaan jättää pinnoille kemikaalijäämiä. Käytä tarvittaessa suojavarusteita, kuten suojahanskoja. PVC-hanskojen käyttöä kannattaa välttää, sillä PVC voi sisältää suuria pitoisuuksia haitallisia muovien lisäaineita.
- Vältä ilmanraikastimien käyttöä.** Ilmanraikastimet voivat sisältää ärsyttäviä kemikaaleja, kuten hajusteita. Ilmanraikastimet eivät ratkaise mahdollisia sisäilmaongelmia, vaan voivat tilapäisesti pahentaa sisäilman laatua.
- Imuroi ja pyyhi pölyt mahdollisimman usein.** Huonepölyyn voi kerääntyä erilaisista tuotteista ja materiaaleista irronneita haitallisia kemikaaleja. Imurointi ja pölyjen pyyhkiminen vähentää altistusta pölyn sisältämille haitallisille kemikaaleille.
- Suosi myös tekstiilien pesussa ympäristömerkittyjä tuotteita ja pese ne aina ennen niiden käyttöönottoa.**

ekotuki.fi

TURKU AMK

LIFE ChemBee -projekti (No. LIFE21/GIE/DE/101074245)
on Euroopan Unionin LIFE-ohjelman osarahoittama.
Ilmaissut näkemykset ja mielipiteet ovat vain LIFE ChemBee -projektin
omia, eivätkä välttämättä edusta Euroopan Unionin tai LIFE-ohjelman
näkemyksiä. Euroopan Unionin tai rahoituksen myöntävän viranomaisen
ei voida katsoa olevan niistä vastuussa.

